

## Otázky a odpovědi

### **Proč chcete jít cestou zákona? Neměly by si to školy a rodiče řešit samy?**

Současný stav, kdy je regulace ponechána výhradně na jednotlivých školách, vede podle zkušeností v Česku i v zahraničí k roztržitosti, právní nejistotě a častým konfliktům s rodiči. Studie Parlamentního institutu ukazuje, že právě proto řada evropských zemí přešla od doporučení k zákonnému rámci. Zákon neurčuje detailní režim, ale stanoví základní pravidla a dává školám jasnou oporu, aby mohly pravidla vymáhat férově a předvídatelně.

### **Není to jen další zákaz od KDU-ČSL, která nerozumí dnešnímu světu dětí a technologiím?**

Naopak – návrh vychází ze současných poznatků o digitálním prostředí. Mezinárodní organizace jako UNESCO i OECD upozorňují, že technologie mají ve výuce smysl jen tehdy, pokud podporují učení, nikoli když žáky rozptylují. Návrh nejde proti technologiím, ale proti jejich nekontrolovanému a rušivému používání ve škole.

### **Jak se to liší od prostého zákazu mobilů? Nejde jen o slovíčkaření?**

Rozdíl je podstatný. Zákon jasně počítá s výjimkami: mobil lze použít pro výuku, se souhlasem učitele, nebo ze zdravotních důvodů. Podobný model funguje například ve Francii, Finsku či Belgii. Nejde o absolutní zákaz, ale o regulaci, která rozlišuje mezi vzdělávacím nástrojem a zdrojem rozptylování.

### **Jak chcete zabránit tomu, aby zákon zbytečně nesvazoval školy, které už dnes mají funkční pravidla?**

Studie ukazuje, že ve většině zemí, kde existuje zákonný rámec, zůstává konkrétní provedení na školách. Stejně je to i v návrhu: školy si samy stanoví, jak budou mobily ukládány, kdy se mohou používat a jak se řeší porušení pravidel. Školy, které už dnes mají funkční systém, nebudou nuceny ho zásadně měnit.

### **Co děti se zdravotními nebo speciálními vzdělávacími potřebami – nepoškodí je to?**

Výjimky ze zdravotních důvodů jsou standardem ve všech evropských úpravách a návrh je výslovně obsahuje. Studie uvádí, že bez těchto výjimek by regulace nebyla považována za přiměřenou ani legitimní. Návrh proto zachovává rovný přístup ke vzdělávání a respekt k individuálním potřebám dětí.

### **Jak se děti naučí digitálním kompetencím, když jim ve škole zakážete mobily?**

OECD i Evropská unie jasně rozlišují mezi digitálními kompetencemi a pouhým používáním mobilu. Digitální gramotnost znamená kritické, bezpečné a cílené používání technologií. Studie PISA 2022 ukazuje, že žáci dosahují lepších výsledků, pokud jsou digitální zařízení ve výuce používána omezeně a smysluplně, zatímco nadměrné a rušivé používání vede ke zhoršení soustředění i výsledků.

## **Existují vůbec tvrdá data, že omezení mobilů zlepšuje výuku nebo duševní zdraví?**

Ano. UNESCO ve své zprávě z roku 2023 upozorňuje na negativní souvislost mezi nadměrným používáním mobilních zařízení ve škole a studijními výsledky. Data z PISA 2022 ukazují, že žáci, kteří jsou ve výuce rozptylováni používáním mobilů ostatními, dosahují statisticky horších výsledků. Právě tato zjištění vedla řadu států k zavedení regulace.

## **Proč to řešit plošně, když problém je hlavně u některých škol nebo rodin?**

Studie Parlamentního institutu konstatuje, že plošný základní rámec zvyšuje právní jistotu a férovost. Bez něj vznikají výrazné rozdíly mezi školami, což oslabuje výchovný efekt i respekt k pravidlům. Zákon přitom nepopírá roli rodiny, ale vytváří společný standard pro školní prostředí.

## **Jak chcete zajistit, aby školy návrh dokázaly v praxi vymáhat a nevznikaly konflikty s rodiči?**

Právě jasný zákonný rámec konflikty spíše snižuje. Studie upozorňuje, že tam, kde školy nemají oporu v zákoně, jsou pravidla častěji zpochybňována. Zkušenosti ze zemí, které regulaci zavedly, ukazují, že po úvodním období si děti i rodiče na pravidla zvyknou a prostředí se uklidní.

## **Není to spíš symbolické gesto než skutečné řešení problémů duševního zdraví mladé generace?**

Nikdo netvrdí, že jde o jediné řešení. Studie ale opakovaně zdůrazňuje, že školní prostředí je jedním z mála míst, kde lze systematicky omezit digitální rozptylování a posílit soustředění, mezilidské vztahy a školní klima. Jde o preventivní opatření, které je součástí širší reakce na zhoršující se duševní pohodu dětí, nikoli o symbolické gesto.

## **Proč to předkládáte, když řešení už chystá MŠMT?**

Vláda se v tomto chová jako chytrá horákyň. Víme, že ministr Plaga si vážnost tématu uvědomuje, ale sám nejdříve mluvil o zákazu, pak o metodice, pak o zákazu o přestávkách atp., takže teď nikdo neví s čím vlastně přijde. My předkládáme jasná pravidla, která může MŠMT následně metodicky rozvést.